

Titulació	Típus	Curs
Musicologia	OB	2

Professor/a de contacte

Nom: Sergio Gonzalez Gonzalez

Correu electrònic: sergio.gonzalez.gonzalez@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

No hi ha prerequisits.

Objectius

L'assignatura proposa fer conèixer a l'estudiant les fonts del pensament musical des de l'Antiguitat Clàssica fins a l'Edat Mitjana, bo i oferint-li les eines metodològiques necessàries per a fer-ne una aproximació cognitiva amable i respectuosa amb la naturalesa de les fonts i el seu context filosòfic.

1.- Objectius

- Reflexionar sobre l'origen de la música, la seva necessitat i les seves funcions
- Reflexionar sobre el fenomen universal de la inspiració
- Conèixer els relats mitològics fonamentals relacionats amb la música
- Accedir als paràmetres del pensament simbòlic i mitològic propi de les fonts de l'Antiguitat
- Conèixer textos fonamentals de filòsofs, poetes, compositors i tractadistes dels móns antic i medieval

Competències

- Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Reconèixer els corrents del pensament, en totes les seves dimensions, en relació amb la música.

Resultats d'aprenentatge

1. Comentar textos literaris, aplicant els instruments adquirits, atenent el context històric i sociocultural.
2. Comunicar per escrit, amb correcció, precisió i claredat argumentals i terminològiques, els coneixements adquirits, tant en l'àmbit de l'especialització com de la divulgació musicals.
3. Desenvolupar habilitats per a la transferència de la formació musicològica a l'àmbit de la divulgació i la informació musicals.
4. Desenvolupar la capacitat crítica per interpretar textos musicals de naturalesa estètica.
5. Estructurar les idees tenint en compte les diferents parts d'un text acadèmic
6. Fer prediccions i inferències sobre el contingut d'un text.
7. Fer prediccions i inferències sobre l'adscripció del contingut del text a un determinat corrent estètic.
8. Identificar els errors normatius, estilístics o argumentatius d'un text.
9. Identificar situacions que necessiten un canvi o millora.
10. Integrar els coneixements adquirits en l'elaboració de textos sintètics i expositius adequats a l'àmbit comunicatiu acadèmic i d'especialització.
11. Organitzar el contingut d'un text d'estètica de la música, identificant-ne les idees principals i secundàries.
12. Proposar nous mètodes o solucions alternatives fonamentades.
13. Relacionar la creació i la recepció musicals amb els fonaments estètics i literaris de cada època.
14. Utilitzar estratègies que ajudin a planificar i a desenvolupar les idees i a resumir i avaluar el text escrit.
15. Valorar l'evolució de l'estètica de la música des d'una perspectiva diacrònica.

Continguts

1. Despertant la Ment Musical: Per què l'Estètica Importa?
2. Els Secrets del Cosmos Sonor: Pitàgores i la Música de l'Univers
3. Filòsofs de l'Ànima Musical: Plató vs. Aristòtil - El Gran Debat
4. Del Mite a la Raó: Quan Roma va Conquerir la Música Grega
5. Melodies Divines: Sant Agustí i Boeci Reescriuen la Música
6. Catedrals Sonores: De la tendresa a la Llum Medieval
7. Revolució Humanista: Quan la Ciència va Conèixer els Afectes

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Exposició dels ítems 1 a 7 del temari	39	1,56	1, 2, 4, 5, 7, 11, 13, 14, 15
Tutorització	28	1,12	
Tipus: Supervisades			
Treball de comentari de textos	18	0,72	1, 2, 3, 5
Tipus: Autònomes			
Estudi personal	25	1	4, 5, 6, 10, 11

Lectura de la bibliografia	25	1	3, 4, 6, 10, 11, 15
Lectura de textos breus proposats a classe	10	0,4	1, 4, 6, 8

Hi haurà tres tipus diferents de sessions que vehicularan les assignatures i en totes elles es consideraran tècniques provinents del *learning by doing*. El primer tipus l'anomenarem "Presentació de Continguts", on el professor, afavorint el debat i la participació, explicarà en grans trets els conceptes claus i els continguts principals que es treballaran en cada bloc.

El segon tipus de sessió l'anomenarem "Portes Obertes", on es plantejarà una activitat per fer amb els estudiants durant la sessió. Aquestes activitats poden anar des de debats fins a anàlisi comparatiu de diferents textos, passant per la creació de mapes conceptuals i ressenyes crítiques.

El tercer tipus de sessió l'anomenarem "Lectura en acció: la teva anàlisi i el nostre debat". On per grups, els estudiants treballaran un text o una audició a casa i presentaran les seves conclusions. El mateix text serà treballat per dos o tres grups i es ficaran en diàleg les diferents aproximacions i conclusions a les que arribin.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes completin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
1.- Tres avaluacions continuades. 2.- Assistència presencial	1.-90%. 2.-10%	5	0,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15

Per aprovar l'assignatura caldrà que la nota final sigui superior a 5/10.

Es realitzaran les següents activitats avaluables:

- Participació activa a classe: 10%
- Prova escrita conceptes bàsics: 30%.
- Presentacions activitats "Portes Obertes": 30%
- Presentacions activitats "Lectura en acció: la teva anàlisi i el nostre debat": 30%

Requisits per a poder presentar-se a la recuperació de l'assignatura en la data fixada per la Facultat:

- Haver presentat l'activitat "Lectura en acció: la teva anàlisi i el nostre debat" i lliuraments conforme a les directrius marcades pel professor i en les dates estipulades
- Haver obtingut una mitjana mínima de 4/10 en el total dels elements d'avaluació.

La nota màxima a optar per a les activitats de recuperació és un 5/10.

El fet que l'alumne o l'alumna faci lliurament d'un dels treballs, o es presenti a una de les proves escrites constarà com un acte 'presencial' en l'assignatura. Per tant, únicament aquelles persones que no hagin realitzat cap prova d'avaluació al llarg del curs, podrà acollir-se a la consideració de "no avaluable".

En cas que es duguin a terme qualsevol tipus d'irregularitats que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un determinat acte d'avaluació, aquest serà qualificat amb 0, independentment del procés disciplinari que pugui derivar-se d'això. En cas que es verifiquin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

Avaluació única:

- Prova escrita conceptes bàsics: 30%.
- Prova escrita lectures: 40%
- Treball i presentació "Lectura en acció: la teva anàlisi i el nostre debat": 30% (pactar la lectura amb el professor mitjançant correu electrònic)

En aquesta assignatura, es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) com a part integrant del desenvolupament del treball, sempre que el resultat final reflecteixi una contribució significativa de l'estudiant en l'anàlisi i la reflexió personal. L'estudiant haurà d'identificar clarament quines parts han estat generades amb aquesta tecnologia, especificar les eines emprades i incloure una reflexió crítica sobre com aquestes han influït en el procés i el resultat final de l'activitat. La no transparència de l'ús de la IA es considerarà falta d'honestat acadèmica i pot comportar una penalització en la nota de l'activitat, o sancions majors en casos de gravetat.

Bibliografia

- ABELL, Arthur M. *Música i Inspiració. Converses amb Brahms, Strauss, Puccini, Humperdinck, Bruch i Grieg*. Barcelona: Fragmenta, 2020.
- ANDRÉS, Ramón. *El mundo en el oído. El nacimiento de la música en la cultura*. Barcelona: Acantilado, 2008.
- ANDRÉS, Ramón. *Diccionario de música, mitología, magia y religión*. Barcelona: Acantilado, 2012.
- ANDRÉS, Ramón. *Filosofía y consuelo de la música*. Barcelona: Acantilado, 2020.
- AA. VV. *Musique & Antiquité. Actes du colloque d'Aimiers*. Paris: Les belles lettres, 2006.
- AA. VV. *Musique, sacré et profane*. Paris: Cité de la musique, 2007.
- AA.VV. *La música en el Món Antic i el món antic de la música*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, 2014.
- BARAN, K. «Seeing the Divine through Music in Hinduism and Early Christianity», *Humanity and Society*, 17 (1993), 4, p. 467-487.
- BARKER, A. *Greek Musical Writings*. Cambridge: Univ. Press, 1984, 2 vols.
- BAYLE, L (Ed), *Musique, sacré et profane*. Paris: Cité de la Musique, 2007.
- BEAUFILS, M. *Musique du son. Musique du verbe*. Paris: Klincksieck, 1994.
- BEGBIE, Jeremy S. *Theology, Music and Time*. Cambridge, 2005.
- BÉLIS, Annie. *Aristoxène de Tarente et Aristote: le Traité d'harmonique*. Paris: Klincksieck, 1986.
- BENSON, Dave. *Music: A Mathematical Offering*. Cambridge, 2013.
- BRUMANA, B - CILIBERTIT, G. *La musica e il sacro*. Firenze: Olschki, 1997.

- BURKERT, Walter. *De Homero a los Magos. La tradición oral en la cultura griega*. Barcelona: Acantilado, 2002.
- CAMPBELL, Joseph. *El héroe de las mil caras. Psicoanálisis del mito*. Madrid: FCEE, 2017.
- DALHAUS, C. *Estética de la música*. Berlin: Reichenberger, 1996.
- DALHAUS, C. - EGGEBRECHT, H. E. *¿Qué es la música?*. Barcelona: Acantilado, 2012.
- DELCLÒS, Jordi. *La dimensión terapéutica de la música en el sufismo*. Madrid: Mandala, 2011.
- DUCH, Lluís. *Mite i interpretació*. Barcelona: PAMSA, 1996.
- DURING, J. *Musique et extase. L'audition mystique dans la tradition soufie*. Paris: Albin Michel, 1988.
- DURING, J. «L'autre oreille: le pouvoir mystique de la musique au Moyen-Orient», *Cahiers de musiques traditionnelles*, 3 (1990), p. 57-78.
- ELIADE, Mircea. *El sagrat i el profà*. Barcelona: Fragmenta, 2012.
- FOLEY, E. *Ritual Music. Studies in Liturgical Musicology*. Beltsville: Pastoral Press, 1995.
- FUBINI, E. *La musica nella tradizione ebraica*. Torino: Einaudi, 1994.
- FUBINI, E. *La estética musical desde la Antigüedad hasta el siglo XX*. Madrid: Alianza, 1988.- AM, 31.
- FUBINI, E. *Música y estética en la época medieval*. Pamplona: Eunsia, 2007.
- GAMBERINI, L. *La parola e la musica nell'antichità*. Firenze: Olschky, 1962.
- GARCÍA GUAL, Carlos. *Sirenas. Seducciones y metamorfosis*. Madrid: Turner, 2014.
- GARCÍA GUAL, Carlos. *El mito de Orfeo*. Madrid: Turner, 2015.
- GEROLD, T. *Les pères de l'église et la musique*. Genève: Minkoff, reed. 1973.
- GODWIN, J. *Armonia de las esferas*. Vilaür: Aatlanta, 2009.
- GREGORI, J.M., *Mvsica Cælestis. Reflexions sobre Música i Símbol*. Tarragona: Univ. Rovira i Virgili-Arola editors, 2012.
- GREGORI, J.M., *D'Orfeu a Monteverdi. Assaigs sobre música, inspiració, mite i sacralitat*. Barcelona: Fragmenta, 2024; trad. castellana: *De Orfeo a Monteverdi. Ensayos sobre música, inspiración, mito y sacralidad*. Barcelona: Fragmenta, 2024.
- HAÍK VANTOURA, S. *La musique de la Bible révélée*. Paris: Dessain et Tolra, 1978.
- HARVEY, J. *Música e inspiración*. Barcelona: Global Rhythm Press, 2008.
- HERNÁNDEZ DE LA FUENTE, David. *Vidas de Pitágoras*. Vilaür: Atalanta, 2014.
- HOCHSCHILD, Paige E. *Memory in Augustine's Theological Anthropology*. Oxford, 2012. On-line.
- HOOGHVORST, E d'. *El Fil de Penèlope*. Barcelona: Claret, 1999.
- JAEGER, W. *La teología de los primeros filósofos griegos*. Mèxic: FCEE, 2003.
- JANAWAY, Christopher. *Images of Excellence: Plato's Critique of the Arts*. Oxford, 2013. On-line.
- JUSLIN, Patrik N. *Musical Emotions Explained: Unlocking the Secrets of Musical Affect*. Oxford, 2019. On-line.

- KELKEL, M. *Musiques des mondes*. Paris: J. Vrin, 1988.
- KÜNG, H. *Música y religión*. Madrid: Trotta, 2008.
- LALOY, L. *Aristoxène de Tarente et la musique de l'Antiquité*. Genève: Minkoff Reprint, 1973.
- LANG, P. H. *Reflexiones sobre la música*. Madrid: Debate-pensamiento, 1998.
- LE GRICE, K. *El cosmos arquetipal. El redescubrimiento de los dioses en la mitología, la ciencia y la astrología*. Vilaur: Atalanta, 2018.
- LEON TELLO, F.J. *Estudios de historia de la teoría musical*. Madrid: CSIC, 1962.
- LEVIN, Flora R. *Greek Reflections on the Nature of Music*. Cambridge, 2009.
- LOHMANN, J. *Mousiké et logos*. Mauvezin: TER, 1989.
- McKINNON, J. *Music in Early Christian Literature*. Cambridge: Univ. Press, 1987.
- McLEISH, Tom. *The Poetry and Music of Science: Comparing Creativity in Science and Art*. Oxford, 2019. On-line.
- MIRIMONDE, Albert P. de. *Astrologie et Musique*. Genève: Minkoff, 1977.
- MORLEY, Iain. *The Prehistory of Music. Human Evolution, Archaeology, and the Origins of Musicality*. Oxford, 2018.
- MOTSOPOULOS, E. *La musique dans l'œuvre de Platon*. Paris: Puf, 1959.
- MOSHE IDEL, «Musique et Kabbale Prophétique», a *L'expérience mystique d'Abraham Abulafia*. Paris: Du Cerf, Patrimoines Judaïsme, 1989, p. 61-77.
- MURRAY, Penelope and WILSON, Peter (eds.). *Music and the Muses: The Culture of Mousike in the Classical Athenian City*. Oxford, 2010. On-line.
- NARANJO, Claudio. *La música interior. Hacia una hermenéutica de la expresión sonora*. Barcelona: La Llave, 2015.
- OTTO, Walter F. *Las Musas*. Madrid: Siruela, 2005.
- PARTRIDGE, Christopher. *The Lyre of Orpheus: Popular Music, the Sacred and the Profane*. Oxford, 2014. On-line.
- PIQUÉ I COLLADO, Jordi-Agustí. *Teologia i Música: propostes per a un diàleg*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2006.
- PISTONE, D.; BRUNEL, P. (Ed.) *Musiques d'Orphée*. Paris: Puf, 1999.
- REZNIKOFF, Igor. «La vision unitaire des arts, de la musique et du monde dans l'Antiquité et les traditions de l'art sacré», *Analyse Musicale*, 5 (1986).
- REZNIKOFF, Igor et DAUVOIS, Michel, «La dimension sonore des grottes ornées», *Bulletin de la Société Préhistorique Française*, 85/8 (1988).
- ROWELL, Lewis. *Introducción a la filosofía de la música*. Barcelona: Gedisa, 1987.
- SAVAGE, Roger W. H. *Music, Time, and Its Other. Aesthetic Reflections on Finitude, Temporality, and Alterity*. New York: Routledge, 2018. On-line.
- SHILOAH, Amnon. *Les traditions musicales juives*. Paris: Maisonneuve & Larose, 1995.

SHILOAH, Amnon. *The Theory of Music in Arabic Writings*. Munich: Rism, 1979.

SCHNEIDER, M. *El origen musical de los animales-símbolos en la mitología y la escultura antiguas*. Madrid. Siruela, 1998.

STEINER, George. *Presències reals*. Barcelona: Fragmenta, 2022.

STORR, Anthony. *La música y la mente*. Barcelona: Paidós, 2002.

TRÍAS, Eugenio. *La imaginación sonora. Argumentos musicales* Barcelona: Gutemberg, 2010.

TRÍAS, Eugenio. *El canto de las sirenas. Argumentos musicales*. Barcelona: Gutemberg, 2007.

TUR MAYANS, P. *Reflexiones sobre educación musical. Historia del pensamiento filosófico musical*. Barcelona: UB, 1992.

VAN MASS, Sander. *The Reinvention of Religious Music: Olivier Messiaen's Breakthrough toward the beyond*. New York: Fordham University Press, 2009. On-line 2011.

WALLACE, Robert W. *Reconstructing Damon: Music, Wisdom Teaching, and Politics in Perikle's Athens*. Oxford, 2015. On-line.

WERNER, E.; SONNE, I. "The philosophy and theory of music in judeo-arabic literature", *Hebrew Union College Annual*, 16 (1941), p. 251-319; 17 (1942-1943), p.511-572.

WILBER, Ken. *Eye to Eye. The Quest for the New Paradigm*. Boston: Shambala, 2001.- trad. castellana *Los tres ojos del conocimiento. La búsqueda de un nuevo paradigma*. Barcelona: Kairós, 1991.

Programari

Sense aplicació informàtica específica

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través daquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PAUL) Pràctiques d'aula	1	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	1	Català	primer quadrimestre	matí-mixt